

Cultura și modernizarea României*

Klaus Werner Iohannis

Președintele României

ES Klaus Werner Iohannis

Domnule președinte al Academiei,
Preafericirea Voastră,
Onorați membri ai Guvernului,
Doamnă președintă a Institutului Cultural
Român,

Doamnelor și domnilor,

Dragi elevi și studenți,

Încep prin a adresa un elogiu tuturor celor care, în anul Centenarului Marii Uniri, au promovat cultura noastră în fața publicului din țară și din străinătate. Ziua Culturii Naționale le este în primul rând dedicată lor!

Premiile și aplauzele primite de creatorii și artiștii români în 2018 au demonstrat, din nou, că

România este un partener valoros în dialogul dintre civilizații.

Prin bogăția și diversitatea culturii și patrimoniului nostru, adevărați piloni ai identității naționale, ca și prin operele tinerelor generații de artiști, România adaugă marii simfonii universale, an de an, noi expresii și armonii.

Doamnelor și domnilor,

Atunci când vorbim despre cultura română, nu putem să nu ne referim la rolul său esențial în evoluția spre modernitate a țării noastre. Începând cu a doua jumătate a secolului XIX, prin contribuția elitelor, România s-a înscris, inclusiv cultural, pe o traiectorie occidentală, care a coincis,

**Cuvânt rostit la sesiunea festivă dedicată Zilei Culturii Naționale
(15 ianuarie 2019, Ateneul Român)*

deloc întâmplător, cu împlinirea aspirațiilor noastre naționale.

Acest proces a condus la afirmarea marilor valori ale literaturii, muzicii și artei plastice românești pe firmamentul culturii universale. Operele lui George Enescu, Constantin Brâncuși, Eugène Ionesco, Emil Cioran ori Tristan Tzara au demonstrat compatibilitatea dintre tradiție și modernitate și stau mărturie îngemănării culturii noastre cu spiritul european și cu valorile artistice internaționale.

Este lăudabil că noile generații de creatori din literatură, film, artă plastică ori artele spectacolului au capacitatea de a fructifica în continuare acest dialog între național și universal, cu rezultate excepționale. Din această perspectivă, 2019, anul Sezonului cultural româno-francez, al Festivalului Enescu și al Festivalului Europalia, mari proiecte culturale internaționale cărora le-am acordat Înaltul Patronaj, constituie o oportunitate fără egal pentru reafirmarea României drept un spațiu al consacării artistice.

Doamnelor și domnilor,

Celebrăm cultura de ziua nașterii Luceafărului poeziei românești și pentru faptul că limba română a constituit, începând cu Veacul Luminilor, argumentul și temelia aspirației noastre la unitate națională și la progres social. Înainte de a fi concretizarea unei viziuni politice și de a se materializa ca rezultat al angajamentului popular, unitatea națională s-a înfăptuit prin limba română.

Pentru carte și limbă au trudit și s-au jertfit dascăli, istorici, poeți și scriitori români, dar, fapt remarcabil, chiar și cărturari de alte etnii.

Academia Română, acum mai bine de 150 de ani, și-a asumat un rol fundamental în acest proces de cultivare a limbii, în care rămâne și astăzi principala responsabil.

În ultimii ani, din păcate, România se distinge prin cea mai redusă rată europeană de achiziție și lectură de carte. Pe fondul acestei situații, am apreciat declararea prin lege a anului 2019 drept Anul Cărții ca o inițiativă bună și aștept din partea Guvernului să o pună în aplicare, cu eficiență. Să dăm culturii în acest an o acțiune concertată, coerentă, în favoarea lecturii și a cărții!

Doamnelor și domnilor,

În 2019 se împlinesc 130 de ani de la primul concert sub această cupolă și un secol de la primele acorduri ale Simfoniei a III-a, compusă de George Enescu în timpul Marelui Război.

Vom celebra, totodată, un veac de când, la Ateneul Român, a fost consacrată prin lege Unirea

dintre Regatul României și Basarabia, Bucovina și Transilvania.

Este semnificativ faptul că cinstim cultura într-un astfel de loc, în care se împletesc în mod natural istoria, civismul și arta.

Ateneul Român, acest veritabil templu al muzeilor, ne transmite tuturor, prin istoria și activitatea sa, cât de importante sunt educația și cultura pentru materializarea aspirațiilor unui popor liber, pentru realizarea unei națiuni democratice.

Doamnelor și domnilor,

Cultura, cu mesajele și valorile pe care le promovează, nu se rezumă doar la expresia artistică formalizată în sălile de concerte, de teatru sau expoziție.

Dându-i cinstire în zi de sărbătoare națională, poporul român recunoaște atât rolul important al culturii în viața noastră, cât și contribuția ei la construcția societății de mâine. Desfășurându-se sub aura operei lui Mihai Eminescu, Ziua Culturii Naționale trebuie să fie pentru autorități un bun prilej de a-și asuma, responsabil, momentele fundamentale, valorile constitutive și deschiderile modernității românești europene.

Celebrarea culturii naționale în anul 2019, când se împlinesc 30 de ani de la Revoluția din Decembrie 1989, nu poate face abstracție de rolul pe care arta și artiștii și-l asumă, din ce în ce mai pregnant, pentru un stat al integrității și responsabilității, pentru o societate a libertății și toleranței.

Doamnelor și domnilor,

O Românie educată, într-o Europă mai coezivă, mai apropiată de cetățenii săi, este cea care își prețuiește creatorii și își protejează patrimoniul cultural.

Dincolo de viziuni economice și instituționale, proiectele de viitor ale României, ca parte a Uniunii Europene, trebuie să fie și «proiecții» culturale, pentru că doar cultura definește locul comun al valorilor și intereselor care ne unesc.

Europa în care cred trebuie să-i mobilizeze și să-i motiveze pe cei care văd cetățenia europeană ca o expresie și garanție a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Este aceeași Europă care îi inspiră și îi însuflețește pe cei care văd spiritul european ca o neprețuită moștenire primită de la Cervantes și Leonardo da Vinci, de la Lamartine și Chopin, de la Beethoven și Enescu.

Sunt convins că acesta este și proiectul european în care se regăsește, pe drept și cu cinste, cultura română! Vă mulțumesc!